

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, $\frac{1}{2}$ évre 6 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, $\frac{1}{2}$ évre 7 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyitlér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A magyar állam gazdálkodása.

Arad, november 3.

A képviselőháznak mai ülésén kerül a pénzügyi bizottság tárgyalásaiból vissza a ház elé az 1895-ik évi költségelirányzat s a törvényhozás ma határoz az időpont felől, a melyben a javaslatokat tárgyalni s azzal együtt a parlament évi munkakörének egyik legfontosabbikát, a költségvetési vitát megkezdeni fogja, mely — a pénzügyi bizottság tárgyalásainak gyors és sima menete után ítélve — hihetőleg még ez évben véget is ér, s elesik az időre is a szüksége az ugynevezett indennitinek vagyis a kormány részére nyújtandó ama felhatalmazásnak, hogy megszavazott költségelirányzat hijával — addig is míg az új budget törvényére emelkedik — a réginek keretében kormányozzon.

Általában a parlament munkálkodásának javarészt jó hosszú ideig az államháztartással összefüggésben levő közgazdasági javaslatok fogják igénybe venni. A múlt kedden is 4 ily javaslatot terjesztett be a kormány az országgyűléshez, a melyek mindenike magában is rendkívüli jelentőség- és horderóval bír, együtt pedig a legfényesebb tanúságot tesznek Magyarország rendkívüli közgazdasági föllendüléséről.

Az érintett 4 javaslat egyike a *pénztári készletekről és az ezekből fedezendő beruházásokról szóló törvényjavaslat*. Ebből megértjük, hogy a magyar államháztartás 1889 óta 1893 év végéig, tehát 5 év alatt 133 millió forintot takarított meg,

a mi évi átlagban közel 27 millió forintot tesz ki. Ezen megtakarítások képezik az ugynevezett pénztári készleteket, a magyar államháztartás sparkasszáját, a melyből tudvalevőleg a valuta rendezés költségeinek egy részét is fedezte. Magyarországnak ugyanis a pénzünk hitelét rontó több száz milliónyi állambankból a maga részéről közel 100 milliót kelle arannyal beváltania, hogy a magyar pénz teljes hitelvé lehessen, mert hisz ez a tulajdonképeni valuta rendezés értelme. Ennek az arannak egy része úgy került meg, hogy az állam adósságot olcsóbb kamatu czimletekkel cserélték ki, vagy is *konvertálták*. A megjavult államhitelnek ezen kihasználását a magyar kormány úgy eszközölte, hogy a meglevő kamatterhek erejéig nagyobbította az államkölcsönt és így jutott a magyar államot terhelő papíros pénz beváltásához szükséges összeghez, annélkül hogy az államadósság kamatterhe nagyobbodott volna. De mint említők az ehhez szükséges pénz tetemes része az évi megtakarításokból, az ugynevezett pénztári készletekből, abból a 133 millió forintból került ki, még pedig 53 és fél millió forinttal, melyért kerek számban 45 millió arany forint értéke fedeztetett.

A főntebbi megtakarításból azonkívül az utóbbi 4 év alatt 9 millió nyeltek el a közösi kiadások; 7 millió fordított a vaskapu szabályozására, 10.3 millió a mármaros-sziget-körösmező — határszéli vasut kiépítésére, 9 millió kamatozó pénztári jegyek és kötvények bevonására, vagyis adósság törlesztésre és 2 millió az

államvasutnál szükséges munkálatokra, ez utóbbi célra még 2 millió forintnak kell ama pénztári készletekből fedeztetniök, 1 millió forintnak a kiállítás és 1 milliónak a Duna folyamán fajszi és Bogyzsló-Baja közötti rész szabályozási költségeinek fedezésére. És minthogy még vagy 7 milliónyi összeget a valuta reform végrehajtása több időre leköt, összesen 31 és fél millió forint marad rendelkezésül melyből a fentérintett törvényjavaslat szerint még vagy 13 millió használtatnék föl különféle befektetésekre. Nevezetesen az államvasutak hálózatának és forgalmi eszközeinek fejlesztésére 7 és fél millió forint, a Duna, Tisza és mellék folyók szabályozására 2 és fél millió, a mármaros-körösmező határszéli vasut költségeinek még fedezetlen részére 2 millió, a fumei kikötő kibővítésére pedig 1 millió forint fordítatnék.

A pénztári készletek ilyen formán 18.3 millióra apadnának le, mely összeg azonban — mint a javaslatához csatolt indokolás mondja — *nem elegendő ahhoz, hogy az államháztartás zavartalan menetét biztosítsa, mert ennek megszelesült keretei mellett a felmerült szükségletek akadálytalan fedezésére, s egy czéltudatos és minden irányban független pénzügyi politika vezetésére és fentartására ma már állandóan nagyobb pénztári készletekkel szükség rendelkezünk, mint a melyek régebbi időben elegendőknek tartattak — így minden év első felében a folyó kezelésnél mintegy 40 millió fnyi hiány szokott jelentkezni, — tehát pusztán ennek az évről-évre előforduló időszak hiányának akadálytalan fedeztetése*

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A „Széttépett Rózsalevelek”-ből.

I.

Nem nézem én keletnek
Pazar virágait,
Nem ott termett a legszebb,
Mely tavaszomba nyit.

Egyszer nyit életben
És aztán sohase,
Egyszer, de olyan szépen . . .
Puszták virága te.

II.

Ujból megénekellek
S újból így újra megy,
Ismét esdem szerelmed,
Te nekem örök-egy.

Ismét esdem szerelmed,
De mindig hasztalan,
Hisz az én énekemnek
Csak balsejtése van.

Pekry Károly.

Poézis a kapukon.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Ezer és ezer fehér czédula hirdeti az aradi házakon a kiadó lakásokat. Es csodálatos, hogy mi nőtlen emberek, akik harmincz éves korunkig a hotelbeli pinczerek gondjaira voltunk bízva, észre sem vettük mindaddig ezeket a rosz ortografiával megfogalmazott hirdetéseket. Hidegen és közönyösen sétáltunk el mellettük, mit sem törődve a két-, három- és négyoszobás lakásokkal, a világos előszobákkal, a jól berendezett fürdőszobával, a padlással, a pinczéval és mosókonyhával. Es ime, harmincz éves korunkban végre elérkezik egy nap, amikor oly szivdobogással olvassuk el a házmaster urak e száraz jelentését, mint valaha boldog ifjuságunkban a Montepin és Gaborieu regényét.

Mert csupa regény ez a czédula, legalább nekünk regény, akiknek a családi boldogság kezdetét jelentik a lakáskeresés aprólékos gondjai. Megöregedett családapák, a kik már jóformán meg sem tudnának élni a nagy Eliás féle butorszállító kocsi nélkül, valószínűleg kinevetnek bennünket, a mikor azt mondjuk, hogy a lakáskeresés is poézis. Az illúzióknak azt az édes láncolatát, a mely a mi szivünkben e kis czédulák láttára fölbred, vagy nagyon régen, vagy sohase érezték a költőkédésnek ezek a veteránjai, a kiknek lelke-

ben törött asztalábak, megállott ingaórák és föletlen teásosészék jelennek meg arra a gondolatra, hogy új évnegyed közeledik. Ők csupán a házbért, a viceházmestereket, a költőkédés rideg prózáját látják, mi egy otthonos fészek édes és meghitt poézisét. Ok a naftalin kellemetlen szagát érzik, mi a rózsák és gyöngyvirágok illatát.

Egy reggel ugyanis, valamelyik feledhetetlen nap reggelén, ámulva dörzsöljük meg a szemünket, mikor a napsugarak aranyos fényrel kandikálnak be az elzárt zsáruk hasadékán. Nem tudjuk, édes álom, vagy még 'édebb valóság volt-e a mult napok története, mikor egy kicsiny, fehér kéz meghittén simult a mienkbe s egyszelid, világoskék szempár leányos bájjal merült el a mi szomjuhozó pillantásunkba. Es a boldogságnak egy kifejezhetetlen sejtelme fut végig agyunktól a szivünkig, mert egyszerre megérezzük, hogy nem egy eltűnő álom hanem a realis élet poézise suhant át szentimentális lelkünkön, hogy a fehér kez, a mely oly melegen pihent a másikon, sohase kell elbocsájtanunk többé az élet egész tartamában.

Ejjeli szekrényünkről egy fiatal leány arczképe mosolyog felénk, az íróasztalon egy könnyű nipp, egy elszáradt virág, amelyet tőle kaptunk. Es kezünkbe fogva a virágos, csipkeruhás arczképét, ugylátszik, mássá lettünk tegnapról máig, egyetlen éjszakán át. Hogyan,

végett legalább is 40 millió ftnyi pénztári készletet kell tartanunk.

A törvényjavaslat tehát gondoskodik arról is, hogy a megcsappant készlet a szükséghez képest kiegészíttessék. Erre fog szolgálni a tiszta-szegedi kölcsön alapján rendelkezésül álló 16 milliónyi készpénz, továbbá az államot mint magántulajdonost megillető regále kártalanítási kötvények értékesítéséből befolyt 11 millió forint. Az így 45 millióra emelendett pénztári készletek egy részét azonban az Ujéület és Károly-kaszárnya ügyének rendezése, továbbá az illetékhátralékok fedezete alapján kibocsájtható kamatozó pénztári jegyek egy része fogják lekötve tartani, úgy hogy még mindig nem volna az igényekhez képest elegendő, ha — »a kétség kívül elérendő további zárszámadási felesleggel nem gyarapodnék.«

A magyar állam gazdálkodásának fentebbi rövid ismertetéséből is világosan kitűnik, hogy azokra a nagy összegű zárszámadási feleslegekre, melyek az ellenzék szemét annyira bántják, s melyek előirányzaton kívül, mint egy kedvező végzet ajándéka képen esnek a magyar állam háztartás javára, hogy azokra tényleg nagy szükség van; hogy csak azok révén tudunk egy kissé mozogni, hogy e megtakarítások minden krajczárjának száz helye van, hogy csupán azokból vagyunk képesek némileg nagyobb szabásu beruházásokat eszközölni és végre ezen jövőben remélhető ily zárszámadási feleslegekből akarjuk a Székely-föld vasúthálózatát is kiépíteni, melyet legközelebb külön méltatunk.

BELFÖLD.

Az állami költségvetés mérlege. A pénzügyminiszter, mint tudva van, 18,309 forint fölösleggel terjesztette a képviselőház elé a jövő évi állami költségvetés előirányzatát. A ház pénzügyi bizottságának tárgyalásai anynyiban módosították az előirányzatot, hogy a felekezeti iskolák segélyezésénél 23,400 frttal emeltettek a rendes s 24,000 frttal az átmeneti építkezési kiadások, a söradónál pedig 50,000 frttal a rendes bevételek. Vagyis a bizottság 47,400 frttal emelte a kiadási s 50,000 frttal a bevételi előirányzatot, a költségvetés mérlege tehát 2600 forinttal megjavulva, 20909 frtnyi fölösleggel került vissza a bizottságtól a képviselőházhoz.

Hát mi volnánk a rideg, cinikus, unott legények, akik tegnap még a borfiuval pörlekedtünk s kétszer küldtük vissza a kávét minden elfogadható ok nélkül? Mi jártunk a kuliszszák mögé, mi ásitottunk a jourokon, mi találtuk unalmasnak a színházat a hangversenyeket, s az orpheumot. És egyszerre bizonyos szegényérzéssel konstatáljuk, hogy szívünk még fiatal, mint egy gimnazista diáké, s hogy az élet szép és a költészet nem csupán a regényírók és poéták hazugsága. Szóbank kedvesebbnek tetszik, mert az a kékszemű, csipkeruhás leány szeliden szembemósológ velünk a fotográfia kartonjáról. És beletemetvén fejünket vánkosunkba míg a verőfény zöldes fénysugarakkal ékesíti a falak szürke kárpitját, egyszerre csak édes, kifejezhetetlen érzékenység borul a szívünkre és sirni szeretnénk arra a gondolatra, hogy ez a bájos teremtmény mindörökké a miénk. Mintha magunk is nemesebbek lennénk azáltal, hogy tiszta élete összefonódik a miénkkel, hogy vágyainkban, örömeinkben, boldogságunkban és fájdalomunkban osztozunk.

Az élet legelső, legtisztább regényének kezdetét jelentik számunkra azok a fehér lapok, a melyek a ház mesterek tükés tolla alól kikerülnek. Mikor rossz ortográfiájukon végigdöcögünk, így szólunk magunkban érzékenyen:

— Vajjon ez lesz-e hát a fészek, amelyről annyi ideig álmodtunk?

A czár halála.

— Ujabb hírek. —

Az egész világ természetesen még mindig az orosz czár halálának hatása alatt áll. A részvét, melyet az elhunyt uralkodó iránt éreznek, általános.

A tegnapi nap folyamán már mindenütt meg is nyilatkozott a részvét és a hivatalos világ megkezdette tanácskozásait a részvét nyilvánításának módjairól.

Megjelent II. Miklós czár manifesztuma is, a melyben különösen hangsúlyozza békés szándékait.

Az újabb híreket — távirataink kiegészítéséül — itt adjuk:

A király részvéte.

Ő felsége a király közvetlenül az orosz czári családnak Gödöllőre küldött táviratából értesült a czár elhunytáról, a melynek vétele után a király nyomban meleg szavú táviratban fejezte ki a czári családnak mélyen érzett részvétét.

Ő felsége ugyancsak táviratilag utasította gróf K a l n o k y külügyminisztert, hogy L o b a n o w herceg nagykövet előtt tolmácsolja legmélyebb részvétét.

„Vége van . . .“

Esteli egynegyed nyolcz órakor volt, hogy a pétervári Péter-Pál-erőd ágyui megdőrdültek III. S á n d o r czár halálát hirdelve az orosz főváros lakosságának.

Az ágyulövészek ehangzása után hirtelen osudálatos mozgalom támadt Pétervár utcáin. Minden templomban zugni kezdtek a harangok, az emberek az utcákra siettek, csoportokba verődtek és megilletődve beszéltek a czár haláláról.

Aztán gyászkeretes plakátokat ragasztottak ki az utcákon, melyek pár szóval jelentették, hogy III. Sándor czár délután meghalt. Hogy hány órakor halt meg, arról a falragaszok nem szólnak.

Az utolsó bulletin után, melyet szintén kiragasztottak a házak falára, nem jött váratlanul a halálhír. De azért Pétervárott mégis óriási izgalom támadt. A nép tömegesen állt a plakátok előtt s az emberek keresztet vetettek. Sokan letérdeltek, sokan sirtak.

Esti 10 órakor ünnepélyes gyászmise volt, melyen a birodalmi tanácsnak valamenyny, Pétervárott időző tagja megjelent.

A czár d. e. 10 órakor még teljesen ép eszmélettel megáldozott.

A czárevics hangos zokogásba tört ki, míg a czárné erősebb volt, intett is a fiának, hogy mérsékelje fájdalmát, nehogy a haldoklót még inkább feizgassa.

A ház mesterek nem jó pszichológusok, mert ők nem olvassák le arcunkról, amit a szívünkben rejtegetünk. Egy kalmár, nem, egy házmeister józanságával biztosítanak bennünket a felől, hogy a kályhák jól fülnek, a vízvezeték tökéletes lesz (!) és a mosókonyhák világossága ellen sem emelhető észszerű kifogás. De mi, amíg látszólag az épített tűzhely apró nyílásait kutatjuk, a lelkünkben őt látjuk már, amint fehér, vállas kötényével jókedvűen sűrög-forog a konyha vörös kőkoczkáin. Míg a házmeister a majolika kályha sárga réz-ajtáját uytogatja, mi ábrándozva nézünk az ablak fülkéje felé, ahol majd a varróasztala állni fog. Es amig ravasz figyelmetességgel tapogatózunk végig a megkopott tapétákat, a fantáziánk már két-három mértföldre jár előre a boldog jövőbenben s így szólunk magunkban hangtalanul.

— Itt lesz majd a toilette-tükör, ahol ő sötét haját lebontja. Itt áll a fekete zongora itt az ő kicsiny íróasztala, a miniatűr, aranyos gyertyatartókkal. Itt az ebédlő asztal, amott a lámpa, a villamos vezeték zöld zsinórjával. Itt a hintaszék, ahol délutánonként olvasni fog emitt a bordeaux-függönyök, a kottatartó, az ő képe, tizennégy éves korából . . .

Ilyesmit látunk mi, a mig az előszobát, a mosókonyhát nézegetjük. Minden üres lakásban egy boldog fészek színhelyét sejtjük s lefelé haladva a lépcsőkön, a mogorva házmeisterrel oldalunkon, a szívünk hálával telik meg

Olga királyné férjének, a görög királynak Livádiából a következő táviratot küldte:

„Vége van . . . Egész csendesen hunyt el. Mindnyájan meg vagyunk törve.“

A halott mellett hangos zokogás verte fel a csendet.

Az új czár manifesztuma.

A pétervári hivatalos lap közli II. Miklós czár manifesztumát, mely így szól:

„Isten kifürkészhetlen végzésének úgy tetszett, hogy forrón szeretett oszászari atyám drága életét kioltsa. Súlyos baján sem az orvosi tudomány, sem a Krim jótévő klimája nem segíthetett és október 20-án (ó. n. sz.) elhunyt Livádiában, körülvéve övéitől, a czárné és az én karjaimban.

Nincs szó, amely fájdalomunkat kifejezhetné, de meg fogja azt érteni minden orosz szív, és azt hisszük, hogy nincs az egész birodalomnak olyan zuga, ahol forró köny ne omolna a czárért, aki olyan korán hivatott el, aki itt hagyta országát, amelyet orosz lelkének egész erejével szeretett és amelynek boldogságára irányította minden gondolatát, sem egészségét, sem életét nem kimélve.

Messze Oroszország határain túl is meg fogják adni a tiszteletet a czár emlékének, a ki rendithetetlen igazság és a béke megtestesülése volt és aki uralkodása alatt egyetlen egyszer sem szegte meg szavát.

De legyen meg a Mindenható akarata!

Adjon erőt a hit és a gondviselés bölcsesége nekünk, legyen vigasztalásunk az a tudat, hogy a mi fájdalomunk egyszeremind fájdalma egész szeretett népünknek is, amely nem fogja elfelejteni, hogy a szent Oroszországnak hatalmát és erejét az adja meg, hogy a nép egy velünk és egy az irányunkban való határtalan odaadásban.

Mi pedig e fájdalmas, de ünnepies órában, a mikor az orosz birodalomnak és a tőle elválaszthatatlan lengyel czárságnak és a finn nagyfejedelemségnek trónjára lépünk, megemlékezünk a meg boldogult hagyományáról és áthatva attól, Isten színe előtt fogadjuk, hogy egyetlen cselemlünként mindig csak hű alattvalóink összeségének békés boldogulását és boldogságuk előmozdítását fogjuk szem előtt tartani. A Mindenható, a ki nagy hivatásra választott bennünket, legyen ebben gyámolunk!

Forró imákat küldve az égbe a megdi-

e vörös orru, haragos férfiú iránt, mert hiszen ő is, bár akaratlanul, a mi jövődő boldogságunkat közvetíti.

Szár az, keserű agglegény-szívek, de hogy értitek ti meg a kapuk édes poézisát. A ti gyanakvó lelketek nedves falakat, rosszul fülő kályhákat, sötét előszobákat sejt meg e kicsiny, fehér özédulák révén, a miénk boldogan merül el a jövődőbe, mert hiszen nekünk a fészekrakás gyönyörűségét jelentik a ház mesterek hirdetései.

Derék borvirágos orru ház mesterek, hadd szorítom meg a vörös kezeteiket, amelylyel a leendő tések tejüveges előszobáját kinyitjátok. Ne érjen benneteket többé méltatlan vád, mert hiszen Amor veletek szövethetik az ő áldott istentől való munkájában. A paradicsom megfordított kherubjai vagytok mindannyian, el-lentétei a bibliai Kherubnak, aki lángoló pailosával szigoruan állt meg a kapuban s így szólott a remegő Adámhoz:

— Ezy-kettő, kifelé a Paradicsomból!

Ti mosolyogva vártok a bérházak impozáns bejáratánál, lángoló pailos helyett kulcs-csomó otromba kezeteikben, mutatoujjatok nyájasan int a kandeláberes lépcsőfeljárt felé. Es a kherub rideg szava helyett így szóltok hozzánk egy derék ember jószágával és barátságával:

— Méltóztassanak besétálni a Paradicsomba.

osültért, meghagyjuk ezennel minden alattvalónknak, hogy esküdjének hűséget nekünk és trónunk örökösének, Alexandrovics György nagyhercegnek, a ki a trónörökös címét fogja viselni mindaddig, amíg Istennek úgy tetszik, hogy Alice hessen-darmstadti hercegnővel köteendő házasságunkat fiuval áldja meg.

Kelt Livádiában, 1894. október hó 20-ik napján (ó n. sz.)⁴

Bécs, nov. 2.

Az új czár manifesztuma igen kedvező hatást tett; különösen az tetszett, hogy II. Miklós ünnepiesen megfogadja a világ előtt, hogy legelső sorban a béke megőrzését fogja szem előtt tartani. Ez annyival kellemesebben érintett mindenkit, mert a fiatal uralkodó megczáfolta ezzel azt a híresztelést, hogy Oroszország külpolitikájában az ő trónrajutásával változás fog történni.

Általánosan feltűnik a manifesztumnak az a része, melyben a czár Alice hercegnővel való házasságáról beszél; uralkodók trónralépési manifesztumaiban nem szoktak házasságukról megemlékezni; a fiatal czár nyilván ezzel is csak azt akarta bizonyítani, hogy a külföldi lapok híresztelése merőben alaptalanok.

Az új czár politikája.

A jövő helyzetnek festésében az optimizmus színeit használja első sorban a „New-York-Herald” párisi kiadása, a „Kölnische Zeitung” és valamivel kételkedőbben a „Berliner Tagblatt.”

A „New-York-Herald” párisi kiadása közli egy magas állású személyiségnek nyilatkozatát az új czár környezetéből, mely szerint az új uralom alatt Oroszország külpolitikájában változás nem fog beállani. Ha változást tesznek, úgy ez csak a belügyek terén történik. Az új czár sokkal liberálisabb gondolkozásu, mint sem hinnék.

A „Berliner Tagblatt” írja: Az új czárról keveset tudunk és ez a körülmény sok politikust tölt el aggodalommal. De beszélnek, hogy Alfréd kóburgi herceg előtt egykor így nyilatkozott volna:

— En jámbor keresztény hívő vagyok, de hitem az én üdvösségemben még nem ad okot arra, hogy embertársaimat hitük miatt üldözsem.

A „Kölnische Zeitung” a következőket írja Miklós czárról: Azok a híresztelések, a melyeket az új czár gyenge egészségéről terjesztettek, onnan származnak, hogy ifju éveiben beteges volt. A mostani czár testileg és szellemileg friss, tudja jól mit akar és nem fog mindentféle tanácsra hallgatni. Az ifju czár közvetlen környezete szerint a czár sokkal több szimpátiát érez a szomszéd Német-, mint Franciaország iránt, sőt hogy ő a Németországgal való egykori szivélyes viszony visszaállítását saját országa gyors felvirágzásának feltételül tekinti.

Az ifju czár esküvéje.

Mindeddig kétséges volt, ha vajjon II. Miklós, az új czár nőül veszi-e Alix hesseni hercegnőt.

Atyja úgy kívánta, hogy az ifju hercegnőt vezesse oltárhoz. De ő ellenkezett. A mint beszélnek, II. Miklós egy színésznőbe szerelmes s azért nem akarta megkötni a frigyet Alix hercegisasszonnyal.

De most — mint Pétervárról távirják — kétségtelen már, hogy az esküvő meg fog történni, még pedig alkalmasint már rövid idő múlva.

A orthodox egyház szabályai szerint november hó 26-ától január hó 20-ikáig, azaz a karácsonyi böjtben nem szabad esküvőt tartani.

Az ifju czárnak Alix hercegnővel való esküvéje tehát alkalmasint még a böjt kezdete előtt, vagyis november hó 26-ika előtt fog megtörténni.

A jövőendő czárné.

Alice hesseni hercegnő, a jövőendő czárné, 1872. június 6-ikán született, mint ötödik gyer-

meke az akkori nagyhercegnek, Lajosnak és Alice hercegnőnek, Viktória angol királynő egyik leányának. Most tehát 23-ik évében van s igen csinos; bizonyos méltúvovásainak sajátos bájt kölcsönöz.

Alice hercegnő, mint a többi testvérei is, főltte gondos nevelésben részesült. Nagyon ügyes az összes női kézi-munkákban is. A hercegnő ezenkívül kitűnően zongorázik; zenetanára De Haan udvari karmester volt. E gondos nevelésnek és szerencsés képességeinek Alice hercegnő alapos műveltséget és nagy képzettséget köszönhet, Alice hercegnő már hat éves korában elveszté anyját, a ki tudvalevőleg szülői önfeláldozó teljes szereteténél lett az áldozata; midőn gyermekei difteritiszben megbetegedtek, nem távozott tőlük s legifjabb gyermekével együtt a betegség 1878. decz. 14-ikén el is ragadta. E súlyos veszteségben rejlik valószínűleg az oka, hogy bizonyos csöndes komolyság uralkodik a hercegnő egész lényén s ez vonásaiban is tükröződik.

Melegen érez a szegények és szerencsétlenek iránt. Minden alkalommal igazolta a szegények iránti áldozatkészségét s ennek sok megható példáját jegyezték föl. Így tudvalevő, a wolfsgarteni kastélyból gyakran látogat el a környékbeli falvak szegényes viskóiba, hogy az inségen segítsen. Csöndben sok irgalmas cselekedetet végzett s magasrangúak és szegények között általános tiszteletben áll. A hercegnőnek e mellett ritka jellemzősége és akaratereje van, mint ahogy ezt a legutóbbi időben is bebizonyította, mikor az orthodox görög hitre való áttéréséről volt szó.

Testvérei iránt a hercegnő rendkívüli szeretettel viseltetik, valamint ő is kiválasztott kegyence összes rokonainak, különösen nagyanyjának, Viktória királynőnek. Megható volt családjától való bucsuja, mikor Darmstadtól elutazott. Mikor a vasutállomáson néhány fiatal hölgy, kikkel azelőtt érintkezett, virágokat nyújtott át neki, könyvek peregték le arcán. A hercegnőt a legforróbb áldások kísérték új hazájába.

IDŐJÁRÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 772.4 milliméter, délután 2 órakor 769.6 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° — 1.3, délután 2 órakor C° + 5.9. Szél irányja és ereje: reggel 7 órakor K. 2. délután 2 órakor EN. 3. Felhőzet: reggel derült, délután derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDŐJÓSLAS.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— November 4. —

Változás nem várható.

HIREK.

November 4. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Károly. — Protestáns naptár: Károly. — Izraelita naptár: Noach. — Görög-keleti naptár (október 23.): Jakab. — A nap kél 6 óra 52 perczkor, nyugszik 4 óra 23 perczkor.

November 5. Hétfő. Róm. kath. naptár: Imre. — Protestáns naptár: Imre. — Görög-keleti naptár (október 24.): Arétasz. — A nap kél 6 óra 34 perczkor, nyugszik 4 óra 21 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bejárat díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Vonatok közlekedése.

— Érvényes 1894. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
<i>Budapest felé indul:</i>	<i>Budapest felől érkezik:</i>
Nagyvárad reggel 5.18	Vv. Csabáról reggel 9.10
Szolnokig d. u. 3.56	Nagyvárad este 8.42
Gyorsvonat reggel 8.20	Személyvonat reggel 6.10
Személyvonat d. e. 11.30	Személyvonat d. u. 3.55
Személyvonat este 9.45	Gyorsvonat este 6.55
<i>Erdély felé:</i>	<i>Erdély felől:</i>
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 7.—
Soborsinig d. u. 2.30	Gyorsvonat d. e. 8.10
Személyvonat d. u. 4.30	Személyvonat d. e. 11.—
Gyorsvonat este 7.05	Személyvonat este 8.55
<i>Temesvár felé:</i>	<i>Temesvár felől:</i>
Vegyesvonat reggel 6.20	Személyvonat d. e. 10.48
Vegyesvonat d. e. 11.35	Vegyesvonat d. u. 8.44
Személyvonat d. u. 5.—	Vegyesvonat este 10.55
<i>Szeged felé:</i>	<i>Szeged felől:</i>
Személyvonat reggel 5.—	Személyvonat reggel 8.50
Személyvonat d. e. 9.—	Személyvonat este 6.45
Vegyesvonat d. u. 4.20	Személyvonat este 10.—
<i>Gurahoncz felé:</i>	<i>Gurahoncz felől:</i>
Személyvonat reggel 6.40	Személyvonat reggel 8.—
Személyvonat d. u. 5.23	Személyvonat este 6.50
Vegyesvonat d. u. 12.30	Vegyesvonat d. e. 11.43

Kossuth Ferencz Aradon.

— Felhívás Arad polgáraihoz. —

Kossuth Ferencz e hó 8-án a reggeli vonattal Aradra érkezik. Kilenczedikén egész nap Aradon marad.

Ez alkalomból felhívjuk Arad város polgárainak figyelmét a következő felhívásra:

Felhívás.

Ma, vasárnap délután 3 órakor érkezik a városháza földszinti kistermében.

Tárgy: Kossuth Ferencz fogadtatása. Az érkekezletre Arad város polgársága meghivatik.

— A hivatalos lapból. A király Darvasy Endre királyi tanácsos és nagyváradi pénzügyigazgatónak, nyugalmastatása alkalmából, sok évi buzgó és sikeres szolgálata elismerésül a harmadik osztályú vaskoronarendet díjmentesen adományozta.

— Az aradi vízvezeték ügyében Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester, az alábbi felhívást bocsátotta ki a háztulajdonosokhoz: A városi vízvezeték építésének minél gyorsabb s az utozákon való forgalmat lehetőleg legkevésbé gátlóan való foganatosítása szerfelett kívánatos lévén, e czélból az építési vállalkozó a fővezető csöveket az egyes házakba beágazó mellékcsövekkel egyidejűleg kívánja leraktatni, melynek következtében tudnia kell: melyek azon házak, a melyekbe a vízvezeték bevezetendő leendő. Hogy tehát ez megállapíthatassék, a csatorna hálózatba eső házak tulajdonosait felhívom, hogy ha házukba a vízvezeték bevezetetténi szándékoznak, e szándékukat a f. é. november hó 5-ig vagy hivatalomhoz írásban, vagy a városházi kapusnál kitéve lévő iv aláírásával bejelentsek.

— Vásár vasárnapja. Ma kezdődik meg a tulajdonképeni őszi vásár, ma lesz a legélénkebb a város. A vásár vasárnapja, melyet — nem mint az előző években, — szép idő fogad, s tesz kívánatosná a falusi nép előtt. A belső vásár előreláthatólag élénk forgalmu lesz, s iparosaink aligha fogják sajnálni a költséges bodéépítést, s a kirakodást. A vételkedv nagy.

— Az új dandárnok. Escheneggi Fux Mór lovag, vezérőrnagy, akit a nyugalomba helyezett Cotti Fülöp helyére neveztek ki Nagyváradra, tegnap este érkezett meg állomás helyére. A dandárparancsnok tiszteletére a tisztikar este a Széchenyi szálló éttermében társaslakomára gyűlt egybe.

— Az aradi főrabbi és a francia akadémia elnöke. M a k ó r ó l írják egyik fővárosi lapnak az alábbi, bennünket is érdeklő levelet: Azt olvasom a lapokban, hogy a francia akadémia elnökévé választott híres csillagász: Löwy Mór nem Bécsben, hanem Bazinban született és hogy ez állítást a tudósnak egyik rokona erősítette meg. En, mint Löwynek egykori iskolatársa és játszópajtása, indítatva érzem magamat, hogy a hirt helyreigazítsam. Hogy Löwy Bazinban született-e, azt bizonyosan nem tudom, de azt tudom, hogy 13 éves koráig anyai nagyatyjánál: Fischer M. L. urnál lakott Makón és ott végezte az elemi iskolákat is. Innen ment ő a nagyvilágba egyedül, mert orthodox gondolkozásu atyjával — a ki néhány évvel ezelőtt a Bácskában, Petrovoszelóban meghalt — vallási nézetei és modern gondolkodása miatt meghasonlott, úgy, hogy köztük minden érintkezés megszakadt. Szülői különben sohasem laktak Bécsben, anyja Makón halt meg. Atyja Petrovoszellóba költözött a szabadságharc után és ott lakott mindvégig. A Löwy család különben Pécsről származik, a hol a híres tudós

nagyatyja főrabbi volt. A francia akadémia új elnöke, unokatestvére Rosenbergsándor dr. a r a d i főrabbinak.

— **Tartalékos tisztek vadonatúj uniformisától fog holnap tarkálódni az aradi korszak.** Hétfőn reggel 9 órakor tartatik meg ugyanis a rezerv-tiszt urak föellenőrzési szemléje, melyen mindazok megjelenni tartoznak, kik a folyó évben időszakos fegyvergyakorlatra nem voltak behíva. A szemlélet Veszi's őrnagy, hadkiegészítő kerületi parancsnok tartja, ki ezen alkalommal az év folyamán a hadseregben történt nevezetesebb változásokat, valamint a tartalékos tiszteket érdeklő hadügyminiszteri rendeleteket is ismertetni fogja.

— **A mácsal falca részére kittizött meetek a jövő hétre a következők:** Hétfő nov. 5. ötvenesi sashalom, kedd november 6. vásárhelyi csárda, szerda nov. 7. kurtiosi erdő, csütörtök nov. 8. Otvenes-Tövisgyház határdomb, péntek nov. 9. Ella major, szombat nov. 10. 92-ik őrház délelőtt 11 órakor.

— **Az új pénz.** A hivatalos lap tegnapi számában közzéteszi az állami számvevőszék a folyó 1894 év második negyede végeig vert, forgalomba hozott s készletben maradt ezüst egy koronások, valamint a koronaértékű nikel és bronz váltópénzek álladékaról szóló kimutatást. A kimutatás szerint egy koronásokban a folyó év első negyede végeig 29.337,378 korona, a folyó év második negyedében 3 millió 937,654 korona s így a jelzett évnegyed végeig egészben 33.275,032 korona érték vevetett. — Ebből kiutalványoztatott 28.764,363 korona érték, a készlet a folyó év második negyede végén 4.510,669 koronát tett. Az ugyanez idő alatt vert 20 és 10 filléres nikel váltópénz értéke 12.442,562 korona 80 fillér volt, melyből 7.180,668 korona és 40 fillér a forgalomnak átadatván, készletül 5.311,905 korona és 40 fillér maradt. 2 és 1 filléres bronz váltópénzben 808,014 korona 19 fillér érték vevetett, forgalomba bocsátatott pedig 439,752 korona 58 fillér s így a készlet 308,261 korona 61 fillér volt.

— **Átmenet.** Pár nap még s észrevétel nélkül átfordulunk a télbe. Azaz dehogyan észrevétel nélkül! A kályhákban vigan ropog a tűz; a nap süt ugyan, de sugarának foga van; metsző szél surran keresztül az utcákon; az übercsihert a bizalmasabb téli kabát váltja fel; esténként és reggel olyan köd üli meg a levegőt, hogy az emberiség alig tud haladni benne. Tegnap reggelre megérkezett az első dér is, fehér lepellel vonva be a házak tetjét s a parkok összetörődött virágait. Pár nap még s talán átfordulunk a télbe...

— **Az új szerb tanító.** Az aradi gör. kel. szerb hitközség minap Kovincsi's Milost választotta meg tanítónak. A választás eredménye — mint egyik fővárosi lapnak írják — visszatetszést szült. A tanítói állást ugyanis eddig Tyoszi's Gy. Milán töltötte be ideiglenes minőségben már harmadfél év óta, ki magyaros szellemben oktatta a gyermekeket. Mégis kibuktatták őt s helyébe a magyar érzelműnek nem igen mondható Kovincsi'st választották meg.

— **Titokzatos gyilkosság.** Ignucz a Tódor t e r n o v a i lakost — mint tudósítónk írja — lakásán halva találták, holott ezelőtt a legjobb egészségben volt. A hullavizsgálatból azután kitént, hogy Ignucz a Tódor gyilkosság áldozata, mert küllerőszak nyomai voltak láthatók holtestén. A titokzatos eset szálait a csendőrség nagyban nyomozza.

— **Körözés.** Józsa György kuvini lakost, ki már hosszabb idő óta eltűnt nyomtalanul a községből, országszerte körözik. Józsa György ismert alakja volt Kuvinnak. A szerencsétlen ember hülye volt és különös ismertető jelei, hogy biczeg és bal kezét nem használja. Talán már el is pusztult valahol és hiába is körözik.

— **Meglopott béresgazda.** Berándult az őszi vásárra Szilágyi Pál Forster Elek béresgazdája s pár marhát adott el. Kapott ezért több mint kétszáz forintot. A vásár után betért a zöldcsárdába, hol azonban a kimerültség tolytán rövid idő alatt elnyomta az álom. Midőn egy társa őt felköltve, haza hívta, rémülten vette észre, hogy a kétszáz forintot

tartalmazó tárczája elveszett. Gyanuja egy kopottas külsejű emberre irányult, ki egész délután kinalgatta értéktelen óráját megvételre, s a tárczával egyidőben tűnt el. A rendőrség nyomoz.

— **A temesvár-lippai vasút végrehajtó bizottsága** tegnap Teibisz Károly kir. tanácsos, polgármester elnöklete alatt ülést tartott, melyen részt vettek: Deschán Achill alispán, br. Ambrózy Béla és Pálffy Elemér országgyűlési képviselők, Görgey Gyula nagybirtokos, Bodányi főmérnök, Kratochwill Henrik városi főszámvevő. Az ülésen több fontos határozatot hoztak, melyek arra a biztos reményre jogosítanak, hogy a vasút építése már a jövő tavasszal meglesz kezdetű.

— **Szerelm és bosszu.** Ifj. Laposka Tódor szemlái legény — mint nekünk írják — dacára annak, hogy draguczáját a vasárnapj táncban megforgatta, az mégis ifj. Laposán Györgynek adta az elsőbbséget a — hazakísérésben. Laposkát ezen mellőzés annyira bántotta, hogy bosszút forralva, a leány szüleinek lakása elé ment, hol a féltékenységűt elvakítva bunkós botot ragadott s azzal a gyanútlanul kilépő Laposánt leütötte. A tettest letartóztatták.

— **Valóságos meglepetés számba megy az a kiváló gond, és figyelem, melylyel Singer Bertalan, a „Fiume“ kávéház tulajdonosa vendégei iránt viseltetik.** Most ujabban vendégei számára a kávéháztól teljesen különálló épületben egy díszes kávétermet létesített, mely a lehető legnagyobb kényelem és eleganciával van berendezve. — A helyiséget, melyben van külön tekeasztal, s egyéb szórakoztató tárgyak, gázkályha fűti. A helyiség ma nyílik meg a nagy közönségnek.

— **Amazonok háboruja.** Gálgye Vank és Galis Györgye szemlái lakosok — írja levelezőnk — békés szomszédok, amit azonban feleségeikről nem lehetne mondani. Minap is, hogy a piacról távoztak, egy ideig csöndes egyetértésben haladtak, mignem holmi csekélységen annyira összevesztek, hogy előbbinek felesége a csatatéren kapott sérülések következtében kénytelen az ágyat nyomni.

— **Halál a kocsiában.** Mint az éjjeli órákban értesülünk, Oláriu dévai ügyvéd, ki tegnap érkezett Aradra, szerencsétlen végett ért. Dolgait végezve, hazaakart utazni, azonban útközben a bérkocsiban szivszélhűdés érte. A z o n n a l meghalt.

— **Az aradmegyei közkórház betegforgalmának kimutatása 1894. okt. hónapban.** Nevezetesen: kórházi beteg maradt a mult óról 61 fi, 55 nő, e hóban felvételre ápolásra 110 fi, 73 nő, összesen ápolatott 171 fi, 128 nő = 299. Ezek közül elbocsátatott gyógyulva 65 fi, 44 nő, javulva 21 fi, 11 nő, gyógyulatlan 1 fi, 2 nő, meghalt 07 fi, 4 nő, összesen fogyatkozás 94 fi, 61 nő. Maradt ápolás alatt 77 fi, 67 nő, összesen 144. Ápolási napok száma 2924.

— **Pertik tanár a vérsavóról.** A „Correspondance de Hongrie“ tudósítója fölkereste Pertik Ottó egyetemi tanárt, a ki most tért haza Párisból, a hol a szerumot tanulmányozta. Pertik kijelentette, hogy ezuttal nem kell afféle csalódástól tartani, minő a tuberkulinál érte a tudományos világot, mivelhogy a vérsavó valóságos specifikum, a mely biztosan gyógyítja a difteriát, föltéve, hogy ez nincs még előrehaladt stádiumban és nincs komplikálva más infekcióval. Utal állításának bebizonyítása végett azon csodálatos és majdnem hihetetlen gyógyeredményekre, melyeket Roux dr. a Trousseau-féle kórházban az utolsó hetekben elért. 110 olyan eset közül, mely bakteriologiai vizsgálat alapján minden kétséget kizáró módon csak difteritisznek mondható, 10 volt halálos kimenetű, úgy, hogy az eddigi halálozási arány 60 százalékról 9 százalékra szállott alá. Az ő sajátképeni missziója a vérsavó előállításának módjait tanulmányozásában állott. Erdekes, hogy míg a höchsti gyárakban csak olyan lovakat használnak a vérsavó előállítására, a melyek 1000—1200 márkába kerülnek, a párisi gyárosok megelé-

szenek kiérdemesült vén komfortáblis lovakkal. Az is nevezetes körülmény, hogy a vérsavó sikere Koch dr., a tuberkulin föltalálójának vejét arra ösztönözte, hogy most a tuberkulin-serum előállítását kísérelje meg és tudományos szempontból véve meg van a valószínűség, hogy ezt is föltalálják. Panaszkodott továbbá a tanár azon kellemetlenségek miatt, melyeket neki a Párisban most nagyban tűzött oláh agitáció okozott. Ugy látszik, hogy a derék románok még a vérsavóból is nemzeti-ségi kérdést akarnának csinálni.

— **Egy magyar emigráns emlékünnepe Romániában.** A Romániában élő magyarok a napokban kegyeleter emlékünnepet rendeztek Veress Sándor 1848—49. évi honvédszázados halálának a tiz éves évfordulója alkalmából. Veress Sándor százados, a bukaresti evangélikus református egyház főgondnoka s a legtöbb romániai magyar együletnek a megalapítója volt. Az emlékünnepe a bukaresti ref. egyházban folyt le. Nemes segédlelkész mondott szép imét, a bukaresti magyar dalárda énekelt, Bartalus János lelkes pedig a szöszékről tartalmas emlékbeszédben méltatta Veress Sándornak küzdelmeiben, nemes törekvésekben gazdag és tanulságos életét. A család a Veress Sándor halálának évfordulója emlékére a református egyház javára ezer forintos alapítványt tett.

— **A martir panasza.** A martiromságban kifogyhatatlan és többszörösen elítelt Lucaci, a Tribuna-nak tegnap egy táviratot menesztett Vat-ról (Szegedről), melyet a nevezett lap jó zsiros betűkkel nyomtatott le. Ez a távirat így hangzik: „Az államfőház igazgatója megtiltotta, hogy a többi elítélteket meglátogassam. Felebbeztem a miniszterhez, közbelépését kérve. Várom a határozatát. Lucaciu.“ A békát megint ökörré akarják felfujni a buzdó martirok, de persze, mint máskor nem sikerült, úgy most se fog ez a dicséretes tervek sikerülni.

— **Egy megvalósított Verne regény.** Ha igaz az, a mit amerikai lapok újságnak, úgy Verne „Utazás a tenger alatt“ című regénye nem álm többé. Egy baltimore-i fel-fedezőnek sikerült oly járművet alkotni, a melylyel tetszés szerinti mélységbe lehet alá-sülyedni és a mélységből a hajó tetszés szerinti idő alatt újra a felszínre juthat. A berendezés olyan, hogy egy egész család napokig ellakhatik benne a víz alatt. Eltekintve attól, hogy a kényeztetés egy új fajta fogja meghonosítani, az új találmány nagy szolgálatot tehet úgy a hadi tengerészet terén, mint elsülyedt hajók kiemelésénél.

— **A századik esztendő.** Szeptember hó huszonegyedikén a Genuából elinduló és Rio de Janeiroba tartó Re Umberto nevű gőzhajóval egy kilenczvenkilencz éves Pelizzane Madallena nevű asszony hagyta el hazáját, hogy huszonegy tagból álló családjával együtt a távoli világ-részbe vándoroljon. A hajón villámgyorsan terjedt el ez a hír és az utazók csakhamar az öreg asszony körül csoportosultak, a ki igen beszédes és vig hangulatban volt és úgy nialkozott, hogy: örömmel néz elé a z új világban reá várakozó századik évnék.

— **Villamos halottaskösi.** Ilyen is van már. A san-franciskói helyi vasút-társaság, a melynek kocsijait villam hajtja, egy halottas kocsit hozott üzembe vonalán, amelyet szintén villamoság mozgat. Ez a kocsi tiz méter hosszú szalonkocsi, amely két részre van osztva. Az egyik része draperiákkal és elegáns gyászposztóval gazdagon bevonva a koporsó elhelyezésére, míg a másik a gyászolók befogadására szolgál. A kocsit, mely a temetési menetek megszokott lassúságával mozog, 8000 márkába került.

— **Az orosházi postasikkasztás.** Békés-Csabai levelezőnk jelenti: Lesnikán Sándor, az orosházi postasikkasztó vallott. Töredelmesen beismerte, hogy a három darab 500 frtos utalványt maga készítette és bűntársával Polonyi orosházi lakossal vétette fel az összeget. A házkutatás is eredményteljesen járt, mert 400 frtot a sikkasztó lakásának padlásán megtaláltak. Erdekes, hogy a mely napon Lesnikánt elfogták, jött meg a hivatalhoz posta-

tisztíté való kinevezése. A könyvelő fiatal embert már is átadták a gyulai törvényszéknek.

— **Turf a sineken.** Megj. az esetről ir békés-osabai levelezők: Spéván György kovácslegénynek az a furcsa passziója támadt, hogy a robogó vonattal versenyt fut majd, a pályatesten átszalad. De az egyetlen versenyben ő volt a vesztes és életével lakott. A vonat leütötte és lábait átszelte. Ektelen jajiáltások között vitték be a kórházba, de az uton kilehelte lelkét.

— **Közönetnyilvánítás.** Vidéki tanulók tápintézetére, mely Aradon létesülmi készült D. B.-né urnő 8 forintot volt kegyes adományozni, mely jótékony cselekedetét az Aradvideki tanítóegylet nevében közönetet mond Mádai Mátyás, az egyesület elnöke.

— **Pályázatok.** Megfigyelő orvos Suezben nov. 30. a vesztogzári kezelőségnél. Irnok az aradi kir. ügyészségnél 4 hét. Jbiró a nagykárolyi jbiróságnál 2 hét. Irnok a rétsági jbiróságnál 4 hét. Irnok a sziraki jbiróságnál 4 hét. Biró a nagybecskerekai trvszéknél 2 hét.

HYMEN.

Schumann Jakob aradi fiatal iparos f. hó 6-án esküszik örök hűséget Zarádon a kedves Haumburger Jenny urhölgynek.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az aradi korcsolyázó-egylet rendes évi közgyűlés vasárnap, f. évi november hó 4-én, d. e. 11 órakor a kaszinó-egylet helyiségében (Vass szálló) meg fog tartatni, melyre a t. cz. tagokat tisztelettel meghívja az igazgatóság.

(*) „Az aradi filharmonia egyesület“ f. hó 11-én vasárnap, 11 órakor a városháza kistermében közgyűlést tart, melyre a tagokat ez uton hívja meg az elnökség. A közgyűlés tárgya: elnöki előterjesztés, titkári jelentés, pénztári jelentés, indítványok.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

November 4. (Vasárnap) Délután: Stern Izák; este: A dadai uzsorás, Rónaszék Gyusztáv népsziműve. (Előszőr.)

November 5. (Hétfő) A 231-ik ozikk, vigjáték, (előszőr.)

November 6. (Kedd) A „Bajazzók“ opera, (előszőr.) Parasztecsület, dráma, (előszőr.)

November 7. (Szerda) A „Bajazzók“ opera, (másodszor.) Parasztecsület, dráma, (másodszor.)

November 8. (Csütörtök) A pálinka, népdrama.

November 9. (Péntek) A „Bajazzók“ opera, (harmadszor.) Katonásan, vigjáték.

November 10. (Szombat) A „Bajazzók“ opera, (negyedszer.) Katonásan, vigjáték.

November 11. (Vasárnap) Délután: A szultán, operette. Este: Éjjel az erdőn, szimű.

* A doloval nábob került színre az este az előre hirdetett „Kis alamuzsi“ helyett. Az előadás annyiból volt érdekes, hogy ez alkalommal Job Vilma szerepét Kacsér Nina, Domaháznét pedig Angyal Ilus játszotta. Kacsér Ninát ebben a szerepben már láttuk; játéka ezuttal is a szokott gondos volt. Angyal Ilus szintén kitűnően alakította a nagy taktikával dolgozó özvegyet s teljesen rászolgált a közönség elismerésére. A többi szerep a már eléggé ismert kezekben volt.

* A dadai uzsorás, Rónaszék Gyusztávnak, színházunk művezetőjének ma színre kerülő népsziműve e nyári évadban adatott elő a fővárosi szinkörben, ahol rendkívül élénk tetszésben részesült. Ugy érdekes meséje, mint jóízű alakjai itt is hatást biztosítanak e darabnak, melyben a fő szerepeket Gál Gyula, Hunyady, Tompa, Foris, Balassa, R. Béthy Laura, Lubrinóz Julia, Novák Irén stb fogják játszani.

* A „Bajazzók“. A kedden színre kerülő „Bajazzók“-kal teljesen elkészült az énekes személyzet. Az egyik főpróbát már meg is tartották — mely szépen sikerült. A jelmezes-főpróba hétfőn lesz. Az opera szerepeit R. Béthy Laura, Mezey, Hunyady, Csátár és Solyom fogják énekelni. A „Bajazzók“ előadására jegyek már hétfőn reggel 9 órakor válthatók a színházi pénztárnál.

* Ujdonságok a színházban. E hét műsorán a „Parasztecsület“ drámán kívül még egy ujdonság lesz és pedig a „231-ik ozikk“ francia vigjáték a nemzeti színház repertoirejából, mely hétfőn kerül színre.

* Herczeg Ferencz heti lapjának „Uj idők“ lesz a címe. Az elsőszám december

elején jelenik meg és ugy tartalom mint kiállítás dolgában új lesz és kiváló. A közönség olyan családi lapot kap melynek minden egyes ozikkét a legnevezetesebb magyar írók írják és a legjelesebb magyar festők illusztrálják. Elbeszélései hű képét fogják adni a magyar irodalom fejlődésének és ismeretterjesztő cikkeiben hasznos tanácsokat és ügymutatásokat talál majd az olvasó. Herczeg lapja az „Uj idők“ magyar, modern és előkelő családi lap lesz. A december elején megjelenő számat a kiadók, Singer és Wolfner 250.000 példányban terjesztik és kívánatra (bárkinek ingyen és bérmentve küldik meg. Előfizetési ára negyedévre 2 frt.

* **Sugar Aranka**, az aradi szintársulat jeles hangu koloratur-primadonnája, tegnap újabb egy évre írta alá szerződését Leszka y Audráshoz.

* **Zsidóság és kereszténység**, vagy képek a multból és a jelenből czimen igen érdekes történelmi és paedagógiai háttérű könyvecske jelent meg tegnap Aradon. A mű szerzője Szilágyi Albert, ki a rendelkezésére álló anyagot vonzóan, széles alapon dolgozta fel. Melegen ajánljuk az olvasók figyelmébe. A csinos kiállítású könyv az „Aradi nyomdátársaság“ müintézetéből került ki s ára mindössze 20 kr. Kapható a könyvkereskedésekben.

* **Bem ismeretlen arcképe.** „Az 1848—49-iki magyar szabadságharc története“ című nagy munkának most megjelent 23-ik füzeté Bem apónak egy rendkívül érdekes arcképét közli. Az arckép egészen előtt azoktól, melyek közkezen forognak. Itt Bem jellegzetes arozát rövidre nyírt tükés kőrszakál övedzi. Ez arckép, melynek eredetije 1849-ben Nagyszébenben készült, a kortársak állítása szerint leghivebben ábrázolja a hős vezért. A füzet más tekintetben is igen érdekes, Gracza György immár az alvidéki háboruszkodást, Fehértemplom ostromát, Perlasz bevételét stb. mondja el nagy élénkséggel s számos új adat felhasználásával. A füzet képei szintén igen sikerültek, s a következők: A verseczi ütközet 1848 július 11-én. — Hátráló osztrák csapatok. — Damjanich kardja. Gróf Guyon Richard honvédjei élén. — Herczeg Woroniczky Miczisláv Venczel. A vértanu 1848-iki arcképe után. Részlet Szt. Tamás ostromából. Bem, mint a bécsi mozgóörtség parancsnoka. Bem József honvéd tábornok. Részlet Fehértemplom ostromából. A vörös siphás. Részlet a perlassi harcokból.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Három fejszecsapás.** Koszte Stefan, Petru solymos-bucsávai rovott életű ember, ismert alakja a törvényszéki tárgyaló teremnek, tegnap ismét végtárgyalásra volt előállítva. Ez uttal azzal volt vádolva, hogy fivérét, Vasziliét, összekocczanva véle, fejszével háromszor ugy fejbe vágta, hogy halva rogyott össze. A törvényszék, tekintve hogy Koszte Stefan jórészt önvédelemből emelt fejszét fivére ellen, 7 hónapi fogházra ítélte vádlottat.

§ **Hűtlen szolgálta.** Rafalszki Lajos solymosi erdőkezelő állott tegnap az aradi kir. törvényszék büntető tanácsa előtt. Rafalszki Lajos, ki a Munk H. és Fiai szlatinai fakereskedők szolgálatába volt, azzal volt vádolva, hogy urait megcsalta, mivel több munkadíjat fizettetett ki magának, mint a mennyi megillette volna. A törvényszék Rafalszki Lajost, valamint több társait, kikkela csalást üzte, miután Munk H. és Fiai megbüntetését nem kívánták, 8—8 napi börtönre ítélte.

§ **Csőd.** Bodzás István makói bej. kereskedő ellen a szegedi törvényszék a csődöt megindította. Csődbíró Hubacssek Pál törvényszéki bíró. Tömeggondnok Szekula József dr. szegedi ügyvéd.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Budapest, november 3. (Saj. tud. táv.) A képviselőház ma délután 1 órakor rövid ülést tartott. Az elnök bejelentette Lehoczky Egyed, Breznóbánya képviselőjének halálát, mely fölött a Ház jegyzőkönyvileg adott kifejezést részvétének, felhatalmazva egyuttal az elnököt az új választás elrendelésére.

Azután Hegedüs Sándor előadó mutatta be a pénzügyi bizottság jelentését

az 1895-ik évi állami költségvetésről. A jelentést kinyomatták és szétosztják.

Selmeczbánya Wekerlénél.

Budapest, november 3. (Saj. tud. táv.) Selmeczbánya városa tudvalevőleg szintén diszpolgárává választotta Wekerle Sándor dr. miniszterelnököt. A város küldöttsége Rudnay Béla főispán elnöklete alatt ma adta át Wekerle Sándornak a diszoklevelet, a mely pompás kivitelű munka. A miniszterelnök nagyon szivesen fogadta a küldöttséget, megköszönte a kitüntetést és biztosította a selmeczieket, hogy városuk kulturális és gazdasági fontos hivatását méltányolja és mindig szószólója lesz Selmeczbánya érdekeinek.

Kossuth ereklyék a muzeumban.

Budapest, november 3. (Saj. tud. táv.) A két Kossuth meglátogatta Eötvös minisztert és Pulszky Ferenczet, felajánlva a nemzeti muzeumnak az atyjukhoz érkezett diszokmányokat, atyjuk ereklyéit és halalos ágját, kikötte azoknak külön helyiségben együttes kezelését. Az ajánlatot Eötvös és Pulszky köszönettel elfogadták.

A csár halála.

A képviselőház részvéte.

Budapest, november 3. (Saj. tud. táv.) A házban érdekes fordulatot vett a csár elköndoleálása. A ház többsége föltétlenül a részvét kifejezését akarja, a szelbalon azonban egyesek határozottan a részvét ellen vannak. Hoitsy Pál kijelentette, hogy a részvét ellen felszólal, ha mindjárt egyedül marad is véleményével. Most folynak a tárgyalások az ügy sima elintézése végett. Erdeklődéssel várják, hogy miben fognak megállapodni, mert ha megállapodás nem lesz, a kondoleálás valószínűleg elmarad.

A pesti oroszok hűségesküje.

Budapest, november 3. (Saj. tud. táv.) Az orosz templomban a pesti consulatus tagjai Bazili főkonzul vezetése alatt tették a hűségi esküt az új csárnak. Holnap lesz a requiem.

Requiem.

Bécs, november 3. (Saj. tud. táv.) Az orosz kápolnában ma második ünnepélyes requiem volt, melyen a gyászvendégek diszben és rendjelekkel jelentek meg. A királyt Rainer főherczeg képviselte, az oltár előtt Lobanoff nagykövet, Kálnoky és Hohentlohe állottak.

Az orosz-francia barátság.

Varsó, november 3. (Saj. tud. táv.) A pétervári lapok szerint az orosz-francia barátság megrendült. Oroszország határozottan közeledni akar Németország felé.

A csár távirata.

Páris, november 3. (Saj. tud. táv.) Miklós csár Casimir elnöknek ezeket távirta: „Fájdalmas megindulással tudatom önnel a kegyetlen veszteséget, melyet én és Oroszország forrón szeretett atyám, Sándor csár elhunytával szenvedtünk. Meg vagyok győződve, hogy az egész francia nemzet őszintén osztozik nemzeti gyászunkban.“ Casimir elnök szép táviratban felelt a csárnak.

A francia kormány részvéte.

Páris, november 3. (Saj. tud. táv.) Dupuy miniszterelnök táviratban tudatta Gierssel a francia kormány gyászatát. Giers meleg távirati köszönettel felelt.

A temetés.

Pétervár, november 3. (Saj. tud. táv.)
A csár tetemet november 14-én a Péter-Pál templomban elhelyezik. A holttestet ma bebalzsamozták és november 6-án Pétervárra szállítják.

Oláh pópák akciója.

Csaba, november 3. (Saj. tud. táv.)
Pöppovics Viktor görög keleti lelkész rövid idő óta románnyelvű átiratokat intéz a közigazgatási hatóságokhoz, s midőn e miatt feljelentették, kiderült a görög kath. lelkésznek együttes akciója, melyet az őszi papi gyűlésükön határoztak el. A csabaiak felkérték képviselőjüket, hogy Hieronymihez ez ügyben interpellációt intézzen.

Nyakra-főre házasodás.

Gyula, november 3. (Saj. tud. táv.)
A fiatalság kiváló kedvet kapott a nősülésre. Rövid idő alatt 46 pár esküdött, s mikor megkérdezték, hogy miért sietnek a nősüléssel, azt válaszolták: »Azért sietnek a legények, hogy ne kelljen az új módú szerint egybekelni a polgármester előtt.

Villanyvilágítás.

Eger, november 3. (Saj. tud. táv.)
A városi villamostelep ma megnyitott. Az utcai világítás fényes.

Távozó nagykövet.

Páris, november 3. (Saj. tud. táv.)
Az itteni előkelőségek a távozó osztrák-magyar nagykövet Hoyos gróf, és Zichy Tivadar gróf tiszteletére ma este fényes bankettet rendeztek, melyre a magyar egyesület is hivatalos volt. Az estély a »Grand-hotel«-ben volt, s azon igen sokan jelentek meg.

A japán-kínai háború.

London, november 3. (Saj. tud. táv.)
A japáni követség tudatja, hogy az első japán hadsereg elfoglalta Tongfong-Csenget, a kínaiak elmenekültek. A második hadsereg most Kinchovot támadja, hol a kínaiak helyzete válságos. A japánok már elfoglalták Port Arthurt is.

KÖZGAZDASÁG.

— Őszi termények. Az őszi termények betakarításáról és a vetések állásáról a következőket közölhetjük:

A radon és vidékén az őszi időjárásban tulságos gyakori volt a csapadék; az elvetett magvak gyorsan kikelték s ma oly szépen állanak, hogy a legjobb reményekre jogosítanak. A legelők és réti földek is kiszáradtak, általában véve bőségesen szolgáltatnak a jószágnak táplálékot. Az amugy is szűk takarmánytermésen a jó legelő sokat segít. A gabona árak alacsonyak. A kukorica termését. holdanként 6—8 métermázsza, a ozukor-répa hozama 60—80 métermázsza, s a burgundi répatermés 120—150 métermázsza volt. Az utak nagyon megromlottak.

Glogovác. Az ideai vetések a befejezéshez közelednek; a koraiak már szépen kikelték. A legelők a bőséges esőzések következtében szépen kiszáradtak, de kevés tápot nyújtanak. A burgundi répa betakarítása folyamatban van; a kedvező időjárásban igen szépen gyarapodott a répa s ennek folytán az átlagos hozam megüti a 100 métermázsát. — A napszámbérek 60—70 krra rugnak, élelem nélkül.

Vinga. A kapásnövények betakarítása folyamatban van; helyenkint igen jól sikerült a répa elvermelése. Takarmány nemükből ezalma kivételével nincsen bőség, sőt, helyenkint hiányról is panaszkodnak. A szénának ára métermázsánként 3 frt; a kukorica szára is szokatlanul magas. Az őszi roza, árpa és

repce meglehetősen jól állanak, de a nagy mennyiségben fellépett egerek jelentékeny kárt okoztak. — Az őszi buza vetésével még nem mindenütt készültek el a gazdák; körülbelül háromnegyed része a magnak van elvetve. A szőlőtermés úgy mennyiség, mint minőségére nézve közepes volt. Az alacsony terményárak a föld értékét meglehetősen nagy mérvben csökkentették.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog özég jelentése. —

Budapest, november 3.

Gabnaüzlet: Buzát ma mérsékelten kínáltak, a vételkedv jó, az irányzat szilárd volt, elkelt 35,000 mm. 5 krral magasabban. Eladások:

	mmázsza	kg	frt
Tiszavidéki	200	82.	6.80
"	400	82.	6.72 ^{1/2}
"	400	81. ⁵	6.70
"	100	81. ⁵	6.65
"	400	80.	6.65
Pestvidéki	2400	79.	6.60
"	100	78.	6.45
Fehérmegyei	2600	80.	6.75
"	600	79. ⁵	6.65
"	2200	79. ⁵	6.70
Bácskai	2200	79. ⁵	6.75
"	1500	78. ⁵	6.65
"	6800	78.	6.60
Beoskereki	4000	79.	6.80

Zab 500 métermázsza 5.85—6.25.

Határidőüzlet: Amerikából ma is szilárdabb árfolyamokat jelentettek s miután a készáru üzletben is élénkebb vásárlási kedv uralkodott, a mi tőzsdénk búzában szilárdan indult, s ugy zárult is. Tengeri közepes élénkség mellett valamivel szilárdabb. Zab és roza változatlanok.

Zárul 11 órakor

Buza szeptember-október 1894	6.75—6.76
Tengeri őszre	7.12—7.15
Zab március-aprilis 1894	6.04—6.06
Zab őszre	5.92—5.94
Káposztarepose	11.20—11.30

Külföld: New-York: búzára $\frac{3}{8}$ —tengerire $\frac{1}{4}$ — $\frac{3}{8}$ szilárdabb, Chicago: búzára $\frac{1}{4}$ —, tengerire $\frac{3}{8}$ —, szilárdabb, Liverpool-tartott, London oszandes.

Ertéktőzsde: Ma szinten igen élénken indult, de később külföldi gyengébb jegyzésekre, meglanyhultak egy kissé nemzetközi papírok, míg helyiek tartott árfolyamokra forgalmaztattak.

Zárul 11 órakor:

Osztrák hitelrészvény	386.60
Magyar hitelrészvény	484.75
Osztrák államvasút	383.25
Rima-Murányi	284.50
Déli vasút	107.20

Az arad-esanádi gazdasági takarékpénztár forgalmi kimutatása 1894. okt. haváról.

I. Bevételek.

Álladék mult hó végén	frt 8.554,005.69
Betételek folyó hóban	878,288.82
	Összesen frt 9.332,294.51
Visszafizetések folyó hóban	840,381.98
Álladék folyó hó végén	frt 8.591,912.55

II. Leszámított.

Váltótárca-álladék mult hó végén	frt 2,493,477.71
Leszámított váltók folyó hóban	609,409.90
	Összesen frt 3,042,887.61
Bejárt váltók folyó hóban	788,529.18
Váltótárca-álladék folyó hó végén	frt 2,304,358.48

III. Előlegzetesek kései zálogokra.

Álladék mult hó végén	frt 2,284,106.52
Előlegzetesett folyó hóban	780,847.24
	Összesen frt 3,044,453.76
Bejárt előlegzetesek folyó hóban	607,098.57
Álladék folyó hó végén	frt 2,487,360.19

IV. Felzárólagos kölcsönök.

Álladék mult hó végén	frt 954,192.18
Előlegzetesett folyó hóban	8,270.—
	Összesen frt 954,462.18
Törlesztetett folyó hóban	16,711.87
Álladék folyó hó végén	frt 940,750.31

V. Pénztárforgalom.

Álladék mult hó végén	frt 22,005.69
Bevételek folyó hóban	1,780,293.19
	Összesen frt 1,802,298.88
Kiadások folyó hóban	1,759,997.90
Pénztári álladék folyó hó végén	frt 42,300.93

Arad, 1894. okt. 31-én.

Az igazgatóság.

— Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása. Szállított 1894. okt. 16-tól 31-ig 17,898 személy, bevétel 1798 frt 05 kr. Szállított 1893.

okt. 16-tól 31-ig 17,361 személy, bevétel 1708 frt 60 kr. Szállított 1894. jan. 1-től okt. 31-ig 37846 személy, bevétel 37284 frt 75 kr. Szállított 1893. jan. 1-től okt. 31-ig 379,921 személy, bevétel 37563 frt 85 kr. Szállított 1894. okt. 16-tól 31-ig 2664380 kilogramm teher, bevétel 1284 frt 93 kr. Szállított 1893. október 16-tól 31-ig 3417790 kilogramm teher, bevétel 1598 frt 97 kr. Szállított 1894. jan. 1-től okt. 31-ig 64144300 kilogramm teher, bevétel 28363 frt 48 kr. Szállított 1893. jan. 1-től okt. 31-ig 65548060 kilogramm teher, bevétel 27987 frt 77 kr.

— Budapest-köbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi nov. hó 2-án. Hízott sertés árak: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 kg-ron felüli súlyban) 40.—41.5 krig. Öreg közep (páronkint 300—400 kilogramm súlyban) 41.—41.5 krig. Fiatal nehéz (pkint 320 kg-ron felüli súlyban) 42.5—43 krig. Fiatal közép (pkint 251—320 kilogr. súlyban) 43.5.—44. krig. Fiatal könnyű (pkint 250 kg-er terjedő súlyban) 45.—46. krig II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kg-ron felüli súlyban) 41.—41.5 krig. — Közép (pkint 220—280 kg-er. súlyban) 42.—42.5 krig. — Könnyű (pkint 220 kg-er terjedő súlyban) 44.—45. krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kg. felüli súlyban) 42.—43. krig. Közép (páronkint 220—260 kg-er. súlyban) 42.—43 krig. — Könnyű (páronkint 220 kg-er terjedő súlyban) 41.5—42.5 krig. Sertés létszám 1894. okt. hó 30-án volt készlet 165,927 darab. 1894. október hó 31-én felhajtott: 5001 drb. 1894. október 31-én szállított: 7977 drb. 1894. okt. 2-án maradt készletben 162,951 drb. — A hízott sertés üzlet irányzata: Változatlan.

Szeszüzlet.

— November 3. —

Korlátozott forgalom mellett ezen szikknek az ára a mult héten nem változott.

Ma jegyzéseink: Készáru nagyban nyera szesz 52.50, kicsinyben 53.— hordó nélkül per 100 liter % beleértve 85 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatózsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, november 3. d. n. 5 óra.

Faj	Mennyiség	100 kg. ár	
		frttól	frtig
Buza bászai új		6.45	6.70
Buza tiszavidéki		6.50	6.75
Buza pestvidéki		6.45	6.60
Buza fehérmegyei		6.45	6.70
Buza bácskai		6.55	6.80
Roza új, I-od rendű		5.90	5.35
Roza új, II-od rendű		5.25	5.30
Arpa takarmány		5.80	6.15
Arpa égetni való		6.40	7.15
Arpa sörfőzdei		7.25	8.50
Zab		5.85	6.20
Tengeri bászai		6.45	6.50
Tengeri másnömű		—	—
Káposzta-repose bászai		9.70	9.90
Köles		—	—
Buza szept.-okt.		7.09	7.11
Buza márcz.-ápr.		5.78	5.78
Buza máj.-jun.		—	—
Roza szept.-okt.		—	—
Tengeri jul.-aug.		—	—
Tengeri aug.-szept.		—	—
Tengeri októberre		—	—
Zab márcz.-ápr.		6.08	6.07
Zab szept.-okt.		—	—
Káposzta-repose aug.-szept. 1894.		—	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. november 3.

Magyar aranyáradék $\frac{4}{100}$	122.75
Magyar koronáradék $\frac{4}{100}$	97
Magyar arany $\frac{4}{100}$	127.50
Magyar ezüst $\frac{4}{100}$	101.50
Magyar keleti vasút 1876.	125.25
Magyar földterhermentesítési kötvény	98.75
Magyar italmegváltási kötvény	100.25
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	97.—
Magyar nyaromány-sorozatjegy kölcsön	162.—
Tiszasszabályozási és szegedi kölcsön	143.—

KIS LOTTO.

Bécsi:

2, 49, 24, 67, 52.

Temesvári:

29, 54, 51, 14, 6.

Felölös szerkesztő: Vass Géza.

LEGTÜNETI ÉSZLELETEK.

Hó és nap	Légnyomás milliméterekben		Hőmérséklet C°	
	legmagasb	legalacsonyabb	legmagasb	legalacsonyabb
Okt. 27	758.5	754.2	18.8	6.2
" 28	68.4	59.7	15.0	9.8
" 29	68.1	64.7	13.1	6.0
" 30	67.5	64.1	14.1	6.2
" 31	65.1	62.4	13.1	5.3
Nov. 1	69.4	74.9	8.0	0.9
" 2	77.1	75.8	7.0	-2.6

Hó és nap	Szél		Felhőzet általában	Csap. mm	Észrevétel
	iránya	erőse			
Okt. 27	DK.	6	félborult	6.9	este esik
" 28	K.	4	borult	1.2	napközben esős
" 29	N.	3	félborult	1.9	d.e. eső, este köd
" 30	K.	3	derült	0.2	reggel köd, csap.
" 31	EN.	4	félborult	—	—
Nov. 1	EN.	6	félderült	—	—
" 2	EK.	4	derült	—	—

POSGAY LAJOS dr.

Divat-áruház!

Probst Károly és Társai

Aradon, Atzél Péter-utca 3. sz.

— ALAPÍTOTT 1793-ban. —

Van szerencsénk a n. é. hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy

női confectionban

naponként

nagy szállitmány

érkezik:

divatos felöltők, gallérok, capek, rotondok legjobb és legfinomabb minőségig legolcsóbban számított árral.

felöltők stb. mérték után

bármely faconban kitűnő szabással gyorsan készíttetnek, a legjutányosabb árakban számítva.

Szives pártfogást kérve

mély tisztelettel:

Probst Károly és Társai
Aradon.

REGÉNY-CSARNOK.

René asszony.

[6] — Irta: Kemechay Jenő. —

Leteküdt szűzi, fehér ágyacskájába. Valami ködszerű, borongós érzet szállott a szívére, amint párnáira hajtotta szőke fejét, amelyben szongtak a mai nap eseményei; a Szalánzy ovesegése a holdfényes tájról, a csillogó tőtűkőrrel, a bársonyos fejű madárról. Ugy tetszett, hogy a vidék kiderült, sugárzás rezdült meg a levegőben s mintha a park alól, az erdőaljból hangzanék föl hozzá valami lágy, reszkető fuvola hang.

Bármint akarta is üzni magától: képzeletében megjelent egy mosolygó, szőke, fiatal ember alakja, aki egészen más mint a többi.

Sokára aludt el.

Szunnyadó álmódosásából ijedten riadt föl és kiszököttségével kiejtette.

Megfeledezett az esti imádságról.

IV.

Stasser ur akkép rendelkezett, hogy Szalánzy a borsodi köszönbányát vezesse: és szombatnoki a rendelkezésekért Traub Izidor utazzék le Kaponyára.

Pompás nyári délután volt, a mikor a kis Renével a cher papája megértette, hogy a kis leányok nem maradhatnak tovább a kis leányok; és hogy ilyen szép babának, a minő René, joga van ugyan leánytővel táncolni át néhány farsangot: ám azért önmaga

MAGYARORSZÁG LEGJOBB KÖZSÉNYFERŐ MELYÉNYE

TELEPHON 14. 795 8-20

Ajánlom az eddig kályhafűtésre legjobbnak bizonyult

LUPÉNYI KÖSZÉNT

bérmertve Aradon bárhova szállítva ómosott szákokban

ZRINYI-UTCA 4 SZÁMU

raktárból az alanti osztályzással:

I-ső rendű SALON (drb) szentet 100 kgként frt 1-50

I-ső " KOCZKA kő " 100 " 1-45

I-ső " KOVÁCS " 100 " 1-50

Nagybani vételnél kedvezményes árajánlattal szolgál kiváló tisztelettel

DRATSAY LAJOS.

Rendelés felvételi iroda: Forray-utca sarkán.

Czigányzene.

Ritka élvezetben részesül az aradi cigányzenét kedvelő közönség.

ERDÉLYINÁCZI

hires zenekara Fehér Poldi vezetése alatt folyó hó 5-től, hétfőtől kezdve hat napon át hangversenyt rendez

NAGY LAJOS

diszes éttermében.

Jó ételek, italok, valamint pontos kiszolgálásról gondoskodva van.

Med. Univ.

Dr. DEUTSCH IGNÁCZ,

egyet. orvostudor, sebész, szülész, nőgyógyász.

Lakik Szabadságtér 9. sz.

Rendel délután 2-4-ig.

Szegényeknek ingyen reggel 7-8 óráig.

ellen való véték volna, ha a Karvaly ur lángoló szerelmére nem dobbanna meg a szívecskéje s ha a cher papa boldogságát nem akarná.

Szegény kis René. Mit tudott ő még a házasságról? Mit képzelt a nagy leány-ságról?

Semmit.

De lassankint megértette, természetesen találta azt a fölfogást, hogy Karvaly urat kikerülni nem lehet s minden esetben kedves dolog lesz a főváros fényességei, az ajos vigalmi közé bevonulni a Karvaly ur, a gazdag, a nagy tekintélyű, a szerelmes Karvaly ur oldalán.

Meg volt az esküvő is.

Szép násznép jött össze.

Fényes vigalom volt.

Megható jeleneteknek volt tanuja és részese.

Csak egy jelenet, néhány hang szurt bele a szívébe.

Már fel volt öltözve — fehér selyembe, moaréval, finom csipkével, myrthus koszorúval fehér homlokán, aranylő, szőke haja magasra volt tűzve, a lá Mária-Antoinette. A Melanie néni beakarta porozni haját, de ő nem engedte.

Várta a papáját, hogy a vőlegény elé vezesse.

Ekkor hallatszott a másik szobából a következő dialog.

— Nos, hát jöjjen kedves vőm uram. Ön bizonyára a legboldogabb emberek egyike.

KLAPOK ALAJOS

Arad legnagyobb, leglatogatottabb és legkényelmesebben berendezett

fényképészeti műterme

Templom-utca (Minorita-palota)

Ajánlja a nagyérdemű közönség szives figyelmébe műtermében legújabbban készülő Saison fényképeit, felelősség mellett minden nagyságu Portrait visittől egész életnagyságig Albumin vagy az állandóságáról és szépségéről közkedveltségnek örvendő Platin papirosra

Párisi művészek által készülő

olaj és Chromo-festményeit.

Ujabb berendezését gyermek-fölvételekhez, melynek segítségével egyhuszad másodperc alatt történik a fényképezés.

Továbbá, minden a fényképészethez tartozó munkák elvállalását. Szobák, festmények és tájak fényképezését stb.

Kérem üzletemet, mely a Minorita-palota udvarában van, más üzlettel össze nem tévesztetni. Miért is kérem a czimet figyelembe venni.

Aradvárosi

színház.

Évadbérlet 36. szám.

Havibérlet 16. szám.

Vasárnap, 1894. november 4-én

Délután 3 1/2 órakor, félárakkal:

Stern Izsák,

a házaló zsidó,

vagy: egy a mi népünköl.

Énekes bohózat 3 szakaszban. Irta: O. F. Berg. Fordította: Berzsenyi. Zenéjét szerző: Costa Károly.

Kezdeté 3 1/2 órakor.

Este bérletfolyamban:

A dadai uzsorás.

Népszimnő 3 felvonásban. Irta: Rónasszki Gueztáv.

Kezdeté 7 órakor.

— Az az, várjunk csak kissé. Még nem vagyunk egészen tisztában.

Stasser ur meghökkent.

— Hogy-hogy?

— Most kaptam a sürgőnyt, hogy a repce-ring beütt.

— Mit tartozik ez ide?

— Az osztrák hitelrészevények pedig estek.

— Nos?

— Nos, hát ez a többi értékpapírok dekadenciáját is maga után vonja.

Stasser ur nyugtalanul szolt közbe.

— E szerint...

— E szerint az értékpapírok, a melyeket hozományként ön a tegnapi árfolyam mellett nekem átadott, nem érnek három millió frtot, amennyit hozományul kialaktunk, hanem csak két millió 514,360 frtot.

— Aztán?

— Tartozik ön még nekem átadni 487,640 frtot. Pontosan számoltam.

— Engedje meg, hogy ez legalább is méltatlanság.

— Ön üzlet-ember, én is az vagyok. Szerződésbeli hasznaimat nem engedhetem el.

A szép menyasszonynak, gyöngyvirágos, igazgyöngyös menyasszonyi ruhájában száraz szemekkel, undorral szívében, botránytól félve tul egy negyedórán, kellett várakoznia, míg az üzletet lebonyolították s beülhetett a remekbe készült hintóba — egy sugárzó arcsú férfi oldalán.

(Folytatás következik.)

35%-al olcsóbban mint ezelőtt.

Téli árak!

Az olcsóság csodája!

a hol mindent fél árban lehet venni
csakis, de csakis

Kilényi R. és Társa

7, 14 és 30 kros bazárjában

a színházépületben, a 13 vértanu szobor
átellenében van. 536 9-9

Iskolai táskák potom árért.

Alkalmi ajándékok

hihetetlen olcsó áron.

Gyermekjátékok majdnem ingyen.

Gyermek és férfi kalapok minden árban.
Gyermek és férfi ingek, harsnyák, nyak-
kendők, gyermekocsik, utazó bőröndök,
esernyők, stb. stb. 818.

olcsóbban mint bárhol.

35%-al olcsóbban mint ezelőtt.

Fő-út 2. sz. a városházzal szemben

lévő fiók-üzletben, helyiség felhagyása miatt, a következő cikkeket

!35%-al olcsóbban!

árusítom mint ezelőtt:

Paplanok! Matraczok! Szalmazsákok! levarott és üresek. Párnák
tollal! Keil párnák! Parquett vászon! Viaszkos vászon! Pok-
róczok! Erdélyi és Steierl! Ponyvák! vízmentes és vitorla, tűz-
mentes háztető-lemez! Kötél-árúk! Kárpitos-kellékek!

Munkások részére kék-öltönyök,

767. 8-10.

fehér és színes ingek.

REICH B. KÁROLY.

Fő-út 2. sz. a városházzal szemben ARADON.

A vidéki iskolás-gyermekek szüleinek figyelmébe.

A vidéki iskolás-gyermekek szüleinek figyelmébe.

21877/1894.

Hirdetmény.

Ezennel közzhíré tétetik, hogy az 1894.,
1895. és 1896. évekre megállapított dohánybe-
váltási árakat és az osztályozási szabályokat
tartalmazó részletes hirdetmény a városház ka-
puján kifüggesztve bármikor megtekinthető.

Arad, 1894. október 27.

A városi tanács.

Tőke nélkül

naponta pénzt szerezhettek

bármily állású egyének, kik mindennemű
osztr.-magyar állami és magánsorsjegyek
eladásával foglalkozni akarnak, havi rész-
letfizetésre kedvező feltételek mellett, egy
elismert budapesti solid intézet részére,Ajánlatok „U. & A.” jelige alatt inté-
zendők

ECKSTEIN BERNÁT

hirdetési irodájába

Füüdő-utca 4. sz. a mikor pros-
pektusok küldetnek. 868. 8-8.

MÖDLINGI CZIPÓGYÁR

ARAD, Andrassy-tér 4. szám (Nádor szálloda)

ajánlja az

őszi és téli évadra

elismert

jóságú készítményeit

hallatlan olcsó áron,

melyek minden czipő talpán bevéssve olvashatók.

Gazdag választék. szabott ár,

tehát minden túlfizetés kizárótnak tekinthető.

Kivonat az árjegyzékből:

Férfi czipő vikszolt bőrből betétes kaplival és szeges talppal 2 frt 90-től fölfelé

Női czipő

2 frt 70-től

Férfi hosszuszárú bőr és posztócsizmák a legnagyobb
választékban.

Dürr Testvérek

fűszer-, csemege-, gyarmatáru-, ásványviz- és borkereskedése

az „arany szarvashoz” Aradon, fő-út 2. sz. a városházzal szemben.

Az őszi idény beálltával ajánlunk a nagyérdemű közönségnek friss és legjobb mi-
nőségű csemegéket, u. m.: különféle sajtokat, halmeműeket, hideg felvágot-
takat, salátákat, znaimi uborkát és bozeni befőttet, továbbá a legfi-
nomabb teákat, teasüteményeket, rumokat, magyar és francia
cognacokat, pezsgő- és pecsenye-borokat. Nemkülönbön ajánljuk a legjobb
gyártmányú cukrot, friss érkezésű kávékat, rizsekét, főzelékeket és
szép hegyi rózsaszőlőt, továbbá mindennemű fűszereket a legjobb
minőségben és legjutányosabb árak mellett.

Midőn a nagyérdemű közönség b. pártfogását kérni bátorokodunk, magunkat tapasztalt jóindulatába ajánlva, maradunk

kiváló tisztelettel

Dürr Testvérek.

Zálogtárgyaknak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy 681 8-8

1894. évi november hó 8-án délelőtt 8 órakor a tek. városi kapitány hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzemhelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1894. évi aug. hóban esedékes zálogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbított, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni. Weisz Dávid.

Eladó ház.

Aradon a Teleky-utca 27-ik szám alatti 4 szobás utcza, 2 szobás udvari lakással, ló és sertés istállókkal, nagy udvarral és nagy kerttel, kedvező feltételek mellett eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Csak 3 forint.

A legszebb és legcélyszerűbb

karácsonyi ajándék.
(Emlék az elhunytakról.)

Alapítva

1879-ben.

844 3-10

Arczképek életnagyságban

bármely beküldött fénykép után. Előleg 1 ft. Szállítási idő 10 nap. A hű hasonlatért kezeség vállalatik. A fénykép sértetlen marad. Karácsonyi ajándéku szánt megrendelések előbb küldendők be.

BODASCHER SIEGFRIED,
jutalomdíjazott műterme Bécs, Praterstrasse 61.,
(azelőtt grosse Pfarrgasse.)

Az epilepsia

gyógyítható és pedig visszaesés nélkül. Ezerek tanuskodnak már a tudományon ezen csodálatraméltó sikere mellett.

Részletes adatok válaszlével-bélyeggel együtt beküldendők a következő cím alatt:

„Office Sanitas“, Paris 30. Faubourg Montmartre. 779 6-12

Legfinomabb csemege- és fűszer-üzlet.

Valódi orvosi tekintélyek által kitűnőnek elismerte

ménesi fehér asszu-bort

1/10 literes palaczkokban

1 forintért

ajánl és tisztaságáért kezeskedik

ÉLES ÁRMIN

fűszer- és csemege-kereskedő

Aradon.

Kvizda-féle köszvényfolyadék.

Évek óta kipróbált, fájdalomcsillapító hazi szer köszvény, csusz és idegbajok ellen. Kapható minden gyógyszer-tárban.

Tessék a védjegyre ügyelni a vételnél határozottan kifejezni:
Főletét:
kerülj. gyógyszer-tár Korneuburgban.

1/1 palaczk
1 ft. 0. e.

1/3 palaczk
60 kr.

Kwizda-féle köszvényfolyadék.

182

Eladó ház!

A Czitronyi-féle fogadó a vasut mellett igen kedvező feltételekkel eladó.

Tudakozódhatni Perényi-utca I-ső szám.

Női, férfi és gyermek fehérneműek.

Kilényi C. és Társa

Arad, Andrassy-tér 20. (Arena épület.)
A „kék golyó“-hoz.

A közeledő saison változás beálltával bátorkodunk a nagybecsült közönséget, valamint mélyen tisztelt vevőinket értesíteni, hogy női divat kézmű, rövidára norinbergi és fehérnemű cikkekkel álló raktárunkat az

őszi és téli idényre

mindennemű ujdonságokkal dusan felszereltük, n. m.: legjobb minőségű mosásban szilartartó parohetek, oasánok és flanellek, téli szövetek, Jäger alsó ruházat, harsnyák, keztyűk, sapkák, karmantyuk, posztó és berliner kendők.

Nemkülönbön legjobb gyártmányu vászon, ohiffon, canavász, csinvat és asztal-neműekben, mely cikkek egy minőség mint olcsó ár tekintetében minden versenyt fölülmulnak.

Midőn az eddig irányunkban tanusított becses pártfogást megköszönjük, kérjük azt a jövőben is fenntartani, miért is mint eddig, szolid és pontos kiszolgálást biztositunk. Becces pártfogásért esd

812.

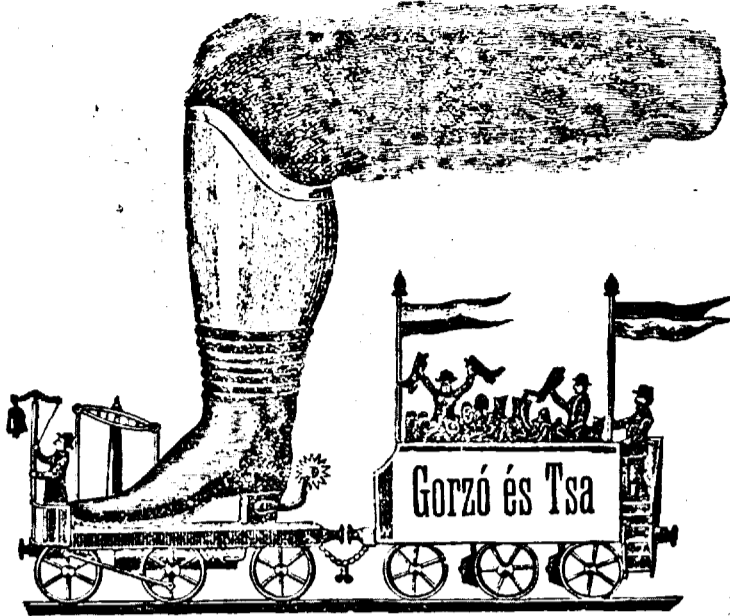
teljes tisztelettel

Kilényi C. és Társa.

Utazó és kézi bőröndök.

Női és férfi sapkák, gyermekruhák. Szőnyegek és paplanok.

Gyapjú és pamut keztyűk és harsnyák.

ARADI CZIPŐGYÁR

arad-csanádi vasuti palotában.

Egyéves önkéntesek becses figyelmébe!
Bakkancsok és csizmák
előírás szerint eszközöltetnek.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses figyelmét felhívni

dúsan felszerelt czipőgyárunkra,

illetve raktárunkra, mely bárkivel szemben is versen képes azáltal, hogy a tömeges mennyiségben való előállítás folytán szolid kivitelű, izléses és amellet olcsó árakkal szolgálhatunk t. vevőinknek. Különös figyelmet fordítunk a mértékutáni megrendelésekre. Ugyanott javítások is elfogadtatnak.

Gorzó Antal és Társa.

„Karaván”

1847.

legfelsőbb helyen engedélyezett

orosz tea-kiviteli társulat Moszkvában.

Magyarországi telepe:

Budapest, Arany János-utca 30.

1 Teánk, mely budapesti telepünk rövid fennállása után, már oly közkedveltségnek és általános elterjedésnek örvend és mely a bécsi néptáplálási kiállításon a nagy aranyéremmel lett

kitüntetve, Budapesten valamint az egész országban majdnem minden jobb fűszer-, csemege- és tea-kereskedésben és droguistánál kapható.

Az orosz hivatalos vámszalagot és védjegyüket, melylyel eredeti csomagjainak és izléses pléhdobozaink el vannak látva, különös figyelembe ajánljuk.

Augusztus 15-ike óta csak új termésű teát hozunk forgalomba. 875. 1-3.

Főtelep Aradon:

ELES ARMIN

fűszer és csemegekereskedőnél.

20392/894

2-3.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy mindazok, kik halottjaikat az aradvárosi 2681. sz. tjkvben 6354. h. r. szám alatt felvett Gábor-dűlőben fekvő külhatárbeli temetőben (melynek használata 1886. évi január 1-től kezdve beszüntetett) temettek el, a mennyiben halottjaik hulláit más temetőbe akarják átszállítani, azt 1896. január 1-ig eszközöltessék, mert azontul a temető területet annak telekkönyvi tulajdonosa mezei gazda-ági célokra korlátlanul használhatja, és az ott eltemetett hullák kiásatását, amennyiben az nem hatósági rendeleten alapulna, megtagadhatja.

Arad, 1894. október 6-án.

A városi tanács.

PURINAL

Ugyanis a legújabb ruhatisztító-szer, mely a ruhákban lévő tisztátalanságokat, a fűzadság, kátrány, kocsikenőcs, zsír, festék, olaj stb.-től erednek, egyszerűen és visszazármazhatatlanul eltünteti, s egy családnál sem nélkülözhető, miért is az minden legátogatottabb üzletben és gyógyszer-tárban kapható.

Üvegje 25 kr.

Kapható

15, 25, 40 és 75 krajczáros eredeti dobozokban.

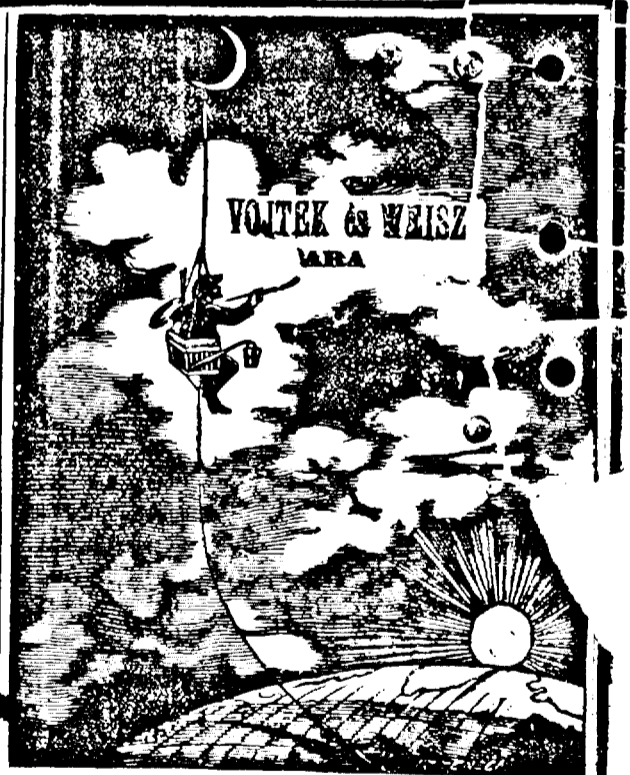
Ajánljuk továbbá a legerősebb moly elleni szereinket, u. m.:

Kámfor, lavendula virág, naphtalin, naphtalinvászon, Patchouli levél,

törött bors és az általános elösmert molykeveréket,

valamint

peronospora ellen rézgáliczot a legolcsóbb napiár mellett.

Raktáron tartjuk a viághiru

WASMUTH-féle tyukszemgyűrűt,

mely 3x24 óra alatt a legfájdalmasabb tyukszemet is eltávolítja.

Továbbá ajánljuk

fertőtlenítő szereink

nagy raktárát a következőkben: Carbolsav nyers 30, 60, és 100% carbolsav jepeczoa, carbolpor 10%. Creolin, Cresylmész, vaegálicz a legújanyosabb árakon.

VOJTEK és WEISZ. gyógyáru-üzlete Aradon.

ENGEL D.

Budapest, IV., Gróf Károlyi-utca 28.

CZÉG-, CZIM- ÉS CZIMERFESTÉSZETI MŰTEREM,

zászló- és disztési-czikkek gyára,

készít minden szakbeli czikket izléses és tartós kivitelben a leg-
663 8-12 olcsóbb árszámítás mellett.

Czimerek, zászlók és egyéb disztési tárgyak kölcsönbe adtnak.

Nagy raktár: Lampionok és léghajókban.

Árverési hirdetmény.

Mely szerint alóirt Csermő község előjárói részéről, közhírré tétetik, hogy Csermő község tulajdonát képező

vásárvámszedési jog

a képviselőtestületnek folyó évi 13. számú határozata folytán folyó évi november hó 18-án d. e. 10 órakor a község házában tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Árverelni szándékozik tartoznak 100 forint bánatpénzt készpénzben, az árverés megkezdése előtt letenni; a többi feltételek a községi jegyzői irodában, a hivatalos órákban megtekinthetők, — végre kijelentetik, hogy zárt ajánlatok is fogadtnak el, a melyekben a fent kitett bánatpénz mellékelve van, s az illető kijelenti, hogy a feltételeket ismeri s azokat elfogadja.

Csermő, 1894. évi november hó 1-én.

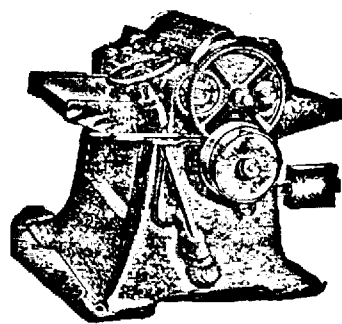
Gherba György,
jegyző.

Kera Marian,
bíró.

Német amerikai gépgyár.

Kirchner Ernő és Társa Leipzig-Sellerhausen.

Fióközlöt és gépraktár: Budapest, VI. kerület,
gyár utca 35. szám.

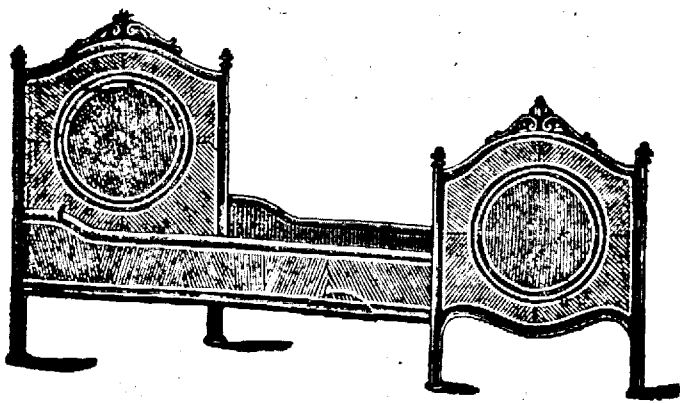
Kizárólagos különlegesség: fűrészelő- és famunkáló gépek. Felajánlja fűrésztelepeknek, épület- és butorasztalosoknak parkett-gyáraknak, kocsigyáraknak stb. Elismert legjobb s minden világkiállításán az első érmekkel kitüntetett keretes, hasító és vízszintes fűrészelt, gyalulógépeit, szalag és körfűrészeit, marógépeit, esztergapadjait, parkettgépeit stb., valamint kézhajtású gépeit is.

Referenciák: az első budapesti és vidéki gyárak. Egyedül Magyarországon 1000-nél több gép van üzemben. Szakértői felvilágosításokért, katalógusokért, valamint ajánlatokért szíveskedjék fordulni

877. 1-8.

Kirchner Ernő és Társa budapesti fióközlötéhez VI., gyár-utca 35. sz.

Vasbutorgyár Aradon, hal-tér 4. sz.

A midőn a nagyérdemű közönség szives pártfogásáért köszönetet mondok, melyben új iparágamat részesítette, vagyok oly bátor az őszi és téli időnyre gyártmányaimat legjobban ajánlani, és pedig: **vaságyak, asztalok, gyermekágyak, fatartók, mozdószekrények, gyermekkocsik, ágybetétek, a legdiszesebb kivitelben.**

Kályha ellenzőim

izléses kivitelben minden versenyt felülmulják és ár tekintetében is a legolcsóbbak, miért is kérem a n. é. közönség szives pártfogását. Vasbutor javítások, újjafényezése és festése elfogadtatik.

Teljes tisztelettel

FLEISCHER ADOLF,
Arad, hal-tér 4-ik sz.

804.

Atzél sodrony-ágybetétek

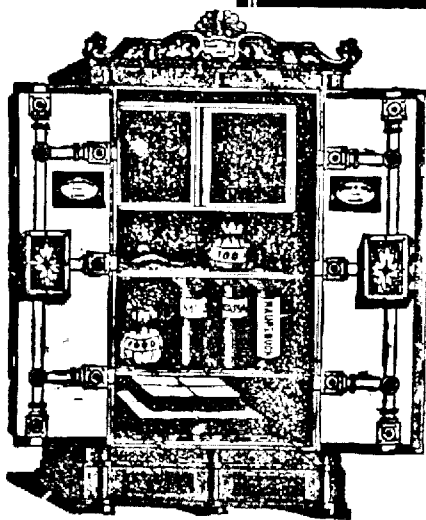
minden mértékre készülnek.

SINGER

A „NÁDOR SZÁLLODA“ MELLETT.

SINGER

SINGER L. S.

A os. kir. osztr. és a m. kir. miniszteriumok s államvasutak szállítói

tűz és betörés ellen biztos kis kézi és nagy

pénzszekrények

gyári raktára.

Kösségek számára kivételesen 25% engedmény.

Amerikai varrógépek,
vasbutor
és pénzszekrények
gyári raktára.
SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta.

Asonkivül ajánlom

vasbutor gyári raktáromat nagy választékban.

Valódi amerikai

H O W E,

Karikahajó

WHEELER & WILSON,

Singer és kézi varrógépek

családok, szabók és cipészek részére.

Mindenemű varrógépek javítása is eszközöltetik.

Varrógépekhez szükséges kiegészítők. 581

SINGER L. S.

1894.

ŐSZ.

1894.

NEUMANN

férfi-, fiu- és gyermek-ruha áruháza
ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 9. SZÁM.

Telefon 238. sz.

 Szabott árak.

1845. ALAPITTATOTT 1845.

RAKTÁRAK:

Bécs, Máriahilferstrasse 35-ik szám.

Bécs, Kärnthnerstrasse 31-ik szám.

Arad.
Debrecen.
Ujvidék.
Nisch.

Nagyvárad.
Temesvár.
Fiume.
Laibach.

Eszék.
Zágráb.
Szófia.
Becserek.

Pancsova.
Belgrád.
Szerajevo.
Szilisztria.

Merán.

Trieszt.

Szabott árak.

Szabott árak.

Alapított 1875-ben.

Stern M. A.

238. sz.

kizárólagos női confection áruháza.

Legnagyobb raktár

Arad és vidékén.

Dús választék

minden e szakmába vágó

ezikkekben

lehető jutányos árak mellett.

Alapított 1875-ben.

